

Dosarul nr.2rac-74/22
2-19076891-01-2rac-08042022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Mitrofan)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Anton, A. Malîi, I. Dutca)

ÎN C H E I E R E

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "CMF Construct",

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Sertan Construct" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "CMF Construct" cu privire la încasarea datoriei și penalității

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2021, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "CMF Construct", s-a casat hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 22 octombrie 2020 și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care acțiunea în partea încasării datoriei, s-a respins,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2019, SRL "Sertan Construct", a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "CMF Construct" cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a invocat că la 19 aprilie 2018, între SRL "Sertan Construct" și SRL "CMF Construct" a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 1/04-2018 pentru îndeplinirea lucrărilor de termoizolare a fațadelor la obiectivul situat în mun. Chișinău, cu valoarea lucrărilor estimate conform devizului de cheltuieli în sumă de 2 697 800 lei.

Potrivit pct.6.3 al contractului de antrepriză, SRL "CMF Construct" urma să efectueze prima plată în formă de avans în mărime de 30% din suma contractantă, însă ultima a transferat doar suma de 25 000 lei.

Ulterior, SRL "CMF Construct" a întrerupt executarea integrală a contractului și a înstrăinat obiectivul.

SRL "Sertan Construct" a acceptat decizia SRL "CMF Construct" de a înstrăina obiectivul și la 14 mai 2018, părțile au semnat actul de predare-primire a lucrărilor efectuate de facto, fiind eliberate facturile fiscale pentru lucrările îndeplinite de "Sertan Construct" SRL, în valoare de 617 165,08 lei, sumă care urma a fi achitată peste 7 zile de la semnarea actului de primire-predare a lucrărilor, potrivit pct.4.2 și 4.6 din contract.

Reclamantul a susținut că plata sumei de 617 165,08 lei urma a fi achitată la până la 22 mai 2018, însă pârâta a încălcat clauzele contractuale, acționând cu rea-credință și tergiversând timp îndelungat plata sumei restante recunoscute spre plată, nemotivat, făcând doar promisiuni.

Astfel, pentru a remunera munca lucrătorilor care au efectuat lucrările a fost nevoită să împrumute mijloace bănești.

La 18 decembrie 2018, SRL "CMF Construct" a transferat în contul stingerii datoriei față de reclamantă, suma de 372 165,08 lei, iar suma de 220 000 lei a rămas neachitată.

Astfel, conform pct.7.2 al contractului de antrepriză a fost calculată penalitatea de întârziere din suma de 617165,08 lei, pentru perioada 22 mai 2018 – 18 noiembrie 2018 ($617\,165,08 \text{ lei} \times 1\% \times 176 \text{ zile} = 1\,086\,210 \text{ lei}$).

La 22 februarie 2019, SRL "Sertan Construct" și-a concretizat pretențiile, menționând că pârâtul a achitat din soldul datoriei, restanța fiind de 20 000 de lei și ca urmare a solicitat încasarea sumei de 20 000 lei cu titlu de datorie și suma de 543 105 lei cu titlu de penalitate și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2019, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL "Sertan Construct".

S-a încasat din contul SRL "CMF Construct" în beneficiul SRL "Sertan Construct" suma de 20 000 lei cu titlu de datorie, suma de 100 000 lei cu titlu de penalitate și taxa de stat în sumă de 3 600 lei.

În rest, pretențiile înaintate cu privire la încasarea penalității, s-au ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, s-a admis apelul declarat de SRL "CMF Construct", s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2019, și s-a restituit cauza spre rejudecare.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 octombrie 2020, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL "Sertan Construct", s-a admis parțial.

S-a încasat din contul SRL "CMF Construct" în beneficiul SRL "Sertan Construct" suma de 20 000 lei cu titlu de datorie, suma de 100 000 lei cu titlu de penalitate și taxa de stat în sumă de 3 600 lei.

În rest, pretențiile înaintate cu privire la încasarea penalității, s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 octombrie 2020, SRL "CMF Construct", a declarat apel solicitând casarea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată înaintată de SRL "Sertan Construct".

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2021, s-a admis apelul declarat de avocatul Gafton Vasile, în interesele SRL "CMF Construct".

S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 octombrie 2020, în partea încasării datoriei, și în această parte s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Sertan Construct" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "CMF Construct" cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20000 de lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 octombrie 2020, s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit ordinului de plată

nr.634 se confirmă că la 19 martie 2019 SRL ”CMF Construct” a achitat în beneficiul SRL ”Sertan Construct” restanța plății în sumă de 20 000 lei.

Ca urmare, ținând cont că datoria derivată din contractul de antrepriză nr.1/04-2018 din 19 aprilie 2018 a fost stinsă, instanța a dispus respingerea cerinței cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20 000 lei.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității instanța de apel a reținut că potrivit pct.7.2 al contractului de antrepriză nr.1/04-2018 din 19 aprilie 2018, părțile au prevăzut de comun acord obligația plății penalității de 1% pentru fiecare zi de întârziere, din valoarea lucrărilor executate.

Astfel, pentru neexecutarea integrală a obligațiilor contractuale SRL ”Sertan Construct” a calculat o penalitate pentru perioada 22 mai 2018 – 18 noiembrie 2018 (176 zile) în sumă de 543 105 lei.

Instanța de apel a considerat că suma penalității solicitată este una disproporționat de mare, în raport cu datoria existentă.

Însă ținând cont că datoria de bază a fost stinsă cu întârziere, intimatul este obligat să achite o penalitate în mărime de 100 000 de lei, fiind redusă în temeiul art. 630 din Codul civil (în redacția de până al 01 martie 2019).

La 16 martie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată ”CMF Construct” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivare a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art. 432 alin.(3) lit. b) din codul de procedură civilă.

Examinând apelul instanța de apel, nu a ținut cont că instanța de fond a examinat cauza în lipsa pârâtului, astfel nefiindu-i asigurate drepturile sale procesuale, fiind încălcate prevederile art. 26 din Codul de procedură civilă.

Calculul penalității nu are temei legal și este nefondat, nefiind constatate circumstanțele care justifică pretinderea încasării penalității.

În cadrul examinării apelului, apelantul a invocat verbal prescripția pretenției privind încasarea penalității, însă instanța de apel a constatat temeinicia încasării penalității.

Recurentul a susținut că în contractul de antrepriză nr. 1/04-2018 din 19 aprilie 2018, părțile nu au stabilit un termen determinat al executării obligațiilor contractuale.

Astfel, prevederile pct.7.2 din contract, nu pot fi aplicate, deoarece nu a fost stabilit un termen exact.

În opinia recurentului instanța de apel a dat preferință doar argumentelor intimatului și a ignorat argumentele apelantului cu privire la netemeinicia pretenției privind încasarea penalității.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 decembrie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit dovezii de la fila dosarului 173 instanța de apel a expediat participanților la proces decizia motivată la 28 februarie 2022, respectiv, cererea de recurs a fost declarată la 16 martie 2022, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 08 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii.

Până la data examinării recursului, intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Argumentul recurentului precum că în cadrul examinării apelului, apelantul a invocat verbal prescripția pretenției privind încasarea penalității, însă instanța de apel totuși a constatat temeinicia încasării penalității, Colegiul îl consideră pur justificativ.

Or, din conținutul discului cu înregistrarea ședinței de judecată din instanța de apel se constată că apelantul susține că penalitatea este calculată eronat, deoarece potrivit prevederilor contractuale nu există un termen expres de executare a lucrărilor și respectiv nici de punere în întârziere a Societății cu Răspundere Limitată ”CMF Construct”, pentru efectuarea achitărilor.

Astfel, potrivit înregistrării audio, nu se reține că apelantul ar fi invocat prescripția pretenției privind încasarea penalității contractuale.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant

regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "CMF Construct", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "CMF Construct".

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh